

# Graad 10 Afrikaans Les: Basiese Sinbou en Ontkenning

## Lesdoelwitte

Teen die einde van die les moet die leerder:

- Die basiese sinstruktuur verstaan (Onderwerp + Werkwoord + Voorwerp)
- Werkwoordtipe kan herken
- Ontkenning korrek kan gebruik
- Basiese Afrikaanse sinne kan skryf

## 1. Opwarming

Vrae vir gesprek:

- Hoe was jou dag vandag?
- Wat is jou gunsteling vak?
- Wat doen jy gewoonlik na skool?
- Wat het jy gister gedoen?

Doel: Om die leerder gemaklik te maak om Afrikaans te praat en volsinne te gebruik.

## 2. Sinbou (Onderwerp + Werkwoord + Voorwerp)

Baie Afrikaanse sinne volg hierdie struktuur:

Onderwerp – Wie of wat doen die aksie.

Werkwoord – Die aksie wat plaasvind.

Voorwerp – Die ding waarop die aksie gedoen word.

Voorbeelde:

Ek eet 'n appel.

Sy lees 'n boek.

Die seun skop die bal.

Ons kyk televisie.

## Oefening: Identifiseer die dele van die sin

1. Die hond jaag die kat.
2. Ek skryf 'n toets.
3. Die meisie drink water.

Vra die leerder om die onderwerp, werkwoord en voorwerp te identifiseer.

## Werkwoordtipe

Teenwoordige tyd (nou):

Ek lees 'n boek.

Sy skryf 'n toets.

Verlede tyd (het + ge):

Ek het 'n boek gelees.

Sy het 'n toets geskryf.

Toekomende tyd (sal):

Ek sal 'n boek lees.

Sy sal 'n toets skryf.

## **Ontkenning (Dubbele 'nie')**

In Afrikaans gebruik ons dubbele ontkenning.

Struktuur:

Onderwerp + werkwoord + nie + res van sin + nie

Voorbeelde:

Ek speel sokker. → Ek speel nie sokker nie.

Sy eet pizza. → Sy eet nie pizza nie.

Ons kyk televisie. → Ons kyk nie televisie nie.

## **Oefening: Skryf in ontkenning**

1. Ek hou van broccoli.
2. Sy speel netbal.
3. Ons kyk die flielk.

## **Woordeskat**

Gelukkig – baie bly

Vinnig – baie gou

Interessant – iets wat jou aandag hou

Moeilik – nie maklik nie

Belangrik – baie nodig

Aktiwiteit: Skryf twee sinne met enige van hierdie woorde.

## **Skryfaktiwiteit**

Skryf 5–6 sinne oor:

“Wat ek graag na skool doen.”

Fokus op:

- Volsinne

- Regte werkwoordtye
- Spelling
- Ontkenning

## **Huiswerk**

1. Skryf 5 sinne oor jou naweek.
2. Skryf 2 sinne in ontkenning.